

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๓๒๗/ ๕๘๕๕

สว. 411
วันที่ 17 พ.ย. 58
เวลา 13.40 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 22 ๐๗5 ลว
วันที่ 17 พ.ย. 2558 เวลา ๐๗.3๕ น.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๖๓) พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง สถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ ครั้งที่ ๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๓๕๘๒๘ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอสถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำมาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามอ้างถึง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ รับทราบสถานการณ์น้ำตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ ให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกสัปดาห์ โดยเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้ทุกภาคส่วนรับทราบสถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ และเพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ข้อขัดแย้งของกลุ่มผู้ใช้น้ำในภาคส่วนต่างๆ หากมีการใช้น้ำไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

๓.สาระสำคัญ

๓.๑ สถานการณ์น้ำ

๑) อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศ จำนวน ๓๓ แห่ง ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีปริมาณน้ำรวม ๔๑,๐๒๗ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๕๘ ของปริมาณน้ำกักเก็บทั้งหมด เป็นน้ำใช้การได้ ๑๗,๕๒๔ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๓๙ ของปริมาณน้ำใช้การทั้งหมด

๒) อ่างเก็บน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลอง ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

- ลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีปริมาณน้ำใน ๔ เขื่อน ได้แก่ เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ ปาลสักฯ จำนวน ๑๐,๙๓๕ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๔๔ ของปริมาณน้ำกักเก็บทั้งหมด เป็นน้ำใช้การได้ ๔,๒๓๙ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๒๓ ของปริมาณน้ำใช้การทั้งหมด

- ลุ่มน้ำแม่กลอง มีปริมาณน้ำใน ๒ เขื่อน ได้แก่ เขื่อนศรีนครินทร์ วชิราลงกรณ จำนวน ๑๘,๔๘๓ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๖๙ ของปริมาณน้ำกักเก็บทั้งหมด เป็นน้ำใช้การได้ ๕,๒๐๖ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๓๙ ของปริมาณน้ำใช้การทั้งหมด

/๓) แหล่งน้ำอื่น...

๓) แหล่งน้ำอื่นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ทั้งประเทศ จำนวน ๓๕๒,๕๒๘ บ่อ ความจุรวม ๓๕๒ ล้าน ลบ.ม. มีปริมาตรน้ำรวม ๒๑๑ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๖๐ ของความจุทั้งหมด

๔) ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
- แหล่งเก็บน้ำอื่นๆ ได้แก่ แหล่งน้ำในและนอกเขตชลประทาน สระน้ำในไร่นาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร มีความจุรวม ๑,๐๓๖.๗๑ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำรวม ๓๓๐.๓๑ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๖ ของความจุทั้งหมด

๓.๒ การจัดสรรน้ำ

แผนการใช้น้ำจากโครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั้งประเทศในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ (วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙) ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้งานได้ จำนวน ๒๐,๐๓๕ ล้าน ลบ.ม. โดยจัดสรรน้ำในกลุ่มเจ้าพระยา ๓,๓๐๐ ล้าน ลบ.ม. ประกอบด้วยเขื่อนภูมิพล ๘๐๐ ล้าน ลบ.ม. เขื่อนสิริกิติ์ ๑,๖๐๐ ล้าน ลบ.ม. เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน ๒๐๐ ล้าน ลบ.ม. เขื่อนป่าสักฯ ๓๐๐ ล้าน ลบ.ม. และผันน้ำจากกลุ่มน้ำแม่กลอง ๔๐๐ ล้าน ลบ.ม. โดยวางแผนจัดสรรให้สำหรับการอุปโภคบริโภค ๑,๑๐๐ ล้าน ลบ.ม. การรักษาระบบนิเวศ และอื่นๆ ๑,๘๐๐ ล้าน ลบ.ม. เพื่อการเกษตรที่ปลูกไว้เดิม เช่น ไม้ผล และอ้อย ๔๐๐ ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ช่วงวันที่ ๑ - ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เขื่อนภูมิพล ระบายน้ำรวม ๔๖.๓๐ ล้าน ลบ.ม. เขื่อนสิริกิติ์ ระบายน้ำรวม ๘๕.๗๕ ล้าน ลบ.ม. เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน ระบายน้ำรวม ๙.๘๑ ล้าน ลบ.ม. เขื่อนป่าสักฯ ระบายน้ำรวม ๑๑.๖๖ ล้าน ลบ.ม. และผันน้ำจากกลุ่มน้ำแม่กลองรวม ๗.๔๔ ล้าน ลบ.ม.

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

เขื่อน	ภูมิพล	สิริกิติ์	แควน้อย	ป่าสัก	ผันน้ำแม่กลอง	รวม
แผน	๔๕.๙๐	๙๑.๙๐	๑๑.๔๔	๑๕.๓๕	๑๙.๘๘	๑๘๔.๔๗
ผล	๔๖.๓๐	๘๕.๗๕	๙.๘๑	๑๑.๖๖	๗.๔๔	๑๖๐.๙๖
+สูงกว่า/ -ต่ำกว่า	๐.๔๐	-๖.๑๕	-๑.๖๓	-๓.๖๙	-๑๒.๔๔	-๒๓.๕๑

๓.๓ การบริหารจัดการน้ำและอาคารชลประทานในกลุ่มน้ำเจ้าพระยาช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙

๑) แผนการระบายน้ำจากเขื่อน(ช่วงวันที่ ๙-๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘)

- เขื่อนภูมิพล จังหวัดตากระบายน้ำวันละ ๔.๔๐ ล้าน ลบ.ม.
- เขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ระบายน้ำวันละ ๘.๕๐ ล้าน ลบ.ม.
- เขื่อนแควน้อยฯ จังหวัดพิษณุโลก ระบายน้ำวันละ ๑.๐๔ ล้าน ลบ.ม.
- เขื่อนป่าสักฯ จังหวัดลพบุรี ระบายน้ำวันละ ๑.๖๕ ล้าน ลบ.ม.
- เขื่อนนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก รักษาระดับน้ำเหนือเขื่อน ให้อยู่ในเกณฑ์
ไม่ต่ำกว่า + ๔๔.๘๐ เมตร (รทก.)

- เขื่อนเจ้าพระยา จังหวัดชัยนาท รักษาระดับน้ำเหนือเขื่อน ให้อยู่ในเกณฑ์
ไม่ต่ำกว่า + ๑๔.๐๐ เมตร (รทก.) และควบคุมปริมาณน้ำไหลผ่านเขื่อนระหว่าง ๕.๖๒ ล้าน ลบ.ม. ต่อวัน

๒) มาตรการควบคุมการใช้น้ำ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ กลุ่มน้ำเจ้าพระยาได้ตามแผนที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการควบคุมการบริหารจัดการน้ำ ดังนี้

- ประตุนิคมบายน้ำที่รับน้ำจากแม่น้ำในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา จะเปิดรับน้ำเฉพาะการอุปโภคบริโภคเป็นครั้งคราว ทั้งนี้ สำหรับอาคารเชื่อมต่อที่ดูแลโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามปฏิทินการรับน้ำที่ได้เสนอกรมชลประทานในการวางแผนรอบเวรการจัดสรรน้ำไว้แล้ว

- ลำน้ำหรือคลองส่งน้ำ ที่มีความจำเป็นต้องรับน้ำเข้าเพื่อรักษาเสถียรภาพของตลิ่งลำน้ำ ให้รับน้ำเข้าในเกณฑ์ต่ำสุด ตามแผนการรับน้ำที่กรมชลประทานกำหนดไว้

- ขอความร่วมมือ ไม่ให้สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าเพื่อการเกษตรสูบน้ำเข้าพื้นที่เพาะปลูก และขอความร่วมมือไม่ให้เกษตรกร ทำการปิดกั้นลำน้ำหรือสูบน้ำเข้าพื้นที่เพาะปลูกเช่นกัน ทั้งนี้ หากพื้นที่ใดมีความจำเป็นต้องสูบน้ำเพื่อใช้สำหรับการอุปโภคบริโภค ให้ดำเนินการตามปฏิทินการสูบน้ำที่ได้เสนอกรมชลประทาน ในการวางแผนรอบเวรการสูบน้ำไว้แล้ว

- สถานีสูบน้ำของการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาส่วนท้องถิ่นสามารถทำการสูบน้ำได้ตามปกติ ตามแผนการสูบน้ำที่ได้เสนอกรมชลประทานไว้แล้ว

- ลดการเพาะเลี้ยงในบ่อปลา บ่อกุ้ง เขตโครงการชลประทานกลุ่มน้ำเจ้าพระยา และลดการเพาะเลี้ยงปลาในกระชัง ในแม่น้ำปิง แม่น้ำน่าน แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำท่าจีนและในระบบชลประทาน ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙

- ให้องค์การที่เกี่ยวข้องเฝ้าระวังและควบคุมไม่ให้มีการปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำ คู คลอง และแหล่งน้ำต่างๆเนื่องจากทำให้ต้องระบายน้ำเพิ่มขึ้นเพื่อเจือจางน้ำเสีย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำที่ต้องสำรองไว้ให้เพียงพอสำหรับการอุปโภคบริโภคและการรักษาระบบนิเวศตลอดฤดูแล้งนี้และต้นฤดูฝนหน้า

๓.๔ สถานการณ์การเพาะปลูกข้าวในเขตชลประทานกลุ่มน้ำเจ้าพระยา ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๓.๔.๑ พื้นที่ปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๕๘

แผนเพาะปลูก ๗.๔๕ ล้านไร่ ปลูก ๖.๔๐ ล้านไร่ ไม่ปลูก ๑.๐๕ ล้านไร่ โดยในพื้นที่ที่ปลูก ๖.๔๐ ล้านไร่ แบ่งเป็น เก็บเกี่ยวแล้ว ๕.๐๕ ล้านไร่ เสียหาย ๐.๐๒ ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว ๑.๓๓ ล้านไร่ (คาดว่าจะเก็บเกี่ยวเสร็จสิ้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ แบ่งเป็น พื้นที่ที่ไม่ต้องการใช้น้ำ ๐.๑๔ ล้านไร่ และพื้นที่ที่ต้องการใช้น้ำอีก ๑.๑๙ ล้านไร่ ใช้น้ำประมาณ ๕๔๙ ล้าน ลบ.ม.)

๓.๔.๒ พื้นที่ปลูกข้าวนาปีต่อเนื่อง ปี ๒๕๕๘

พื้นที่ปลูกข้าวนาปีต่อเนื่องตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๑.๗๕ ล้านไร่ (ข้าวอายุตั้งแต่ ๒ - ๑๓ สัปดาห์) ซึ่งจะมีการเก็บเกี่ยวตั้งแต่ต้นเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ คาดว่าจะเก็บเกี่ยวเสร็จสิ้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ยังต้องใช้น้ำประมาณ ๙๖๙ ล้าน ลบ.ม.

ทั้งนี้ ความต้องการใช้น้ำ ๑,๕๑๘ ล้าน ลบ.ม. เพื่อสนับสนุนพื้นที่ปลูกข้าวนาปีและนาปีต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาปริมาณน้ำใช้การได้รวมกันของเขื่อนหลักทั้ง ๔ แห่ง ที่มีอยู่อย่างจำกัด กรมชลประทาน จำเป็นต้องบริหารจัดการน้ำอย่างรัดกุม โดยจะส่งน้ำเฉพาะเพื่อการอุปโภคบริโภค และรักษาระบบนิเวศเท่านั้น ไม่สามารถสนับสนุนพื้นที่ปลูกข้าวได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการบูรณา

การแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ จะติดตามและบริหารสถานการณ์ โดยศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ
แก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับชาติ (ศก.กช.) และศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับ
จังหวัด (ศก.กจ.)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

โทรศัพท์ ๐๒-๒๔๓-๖๙๐๙